

На основу чл. 4.2 и 4.8, Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), и члана 18. Методологије за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број 90/14), рјешавајући по захтјеву јавног предузећа за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко, број: 03-01824/17 од 25. септембра 2017. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију одржаној 27. децембра 2017. године, донијета је

ОДЛУКА

О ТАРИФАМА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ У ОКВИРУ УНИВЕРЗАЛНЕ УСЛУГЕ У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овом одлуком утврђују се тарифе, односно цијене електричне енергије изражене кроз тарифне ставове, који служе за обрачун и наплату електричне енергије од купаца електричне енергије који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Потребни годишњи приход)

Јавном предузећу Комунално Брчко д.о.о Брчко за дјелатност снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге одређује се потребни годишњи приход у износу од 2.085.200 КМ.

Члан 3.

(Тарифни ставови)

Тарифни ставови за испоручену електричну енергију за купце који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине су сљедећи:

Опис			Тарифни ставови за снабдијевање у оквиру универзалне услуге*							
			Обрачунска снага		Активна електрична енергија		Мјерно мјесто купца		Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија	
Категорије потрошње и групе купаца		Јединица мјере	КМ/кWh/мјесец		фенинга/kWh		КМ/мјесец		фенинга/kvarh	
Назив категорије	Назив групе	Сезона	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)	ВС (зима)	НС (љето)
0,4 kV – остала потрошња	1 ТГ	ВТ	11,50		7,92		5,15		4,19	
		МТ			3,96					
	2 ТГ	СТ	3,41	2,62	17,38	13,36	5,15		4,30 3,31	
		ВТ			20,02	15,40				
3 ТГ	ВТ			10,01	7,70					
	МТ									
0,4 kV – домаћинства	1 ТГ	СТ	1,95	1,50	12,61	9,70	5,15			
		ВТ			14,30	11,00				
	2 ТГ	МТ			7,15	5,50				

*Тарифни ставови не садрже износ пореза на додату вриједност.

Члан 4.

(Обрачунска снага)

Обрачунска снага износи 5 kW за тарифне групе купаца из категорија потрошње на 0,4 kV код којих се обрачунска снага не утврђује мјерењем (2. и 3. тарифна група из категорије остала потрошња, 1. и 2. тарифна група из категорије домаћинства).

Члан 5.

(Тарифни ставови према сезонама и добу дана)

- (1) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према сезони, и то:
  - a) у вишој сезони (ВС) од 1. октобра до 31. марта,
  - b) у нижој сезони (НС) од 1. априла до 30. септембра.
- (2) Тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
  - a) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 6 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 7 до 23 сата током љетног рачунања времена,
  - b) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 22 до 6 сати током зимског рачунања времена, односно од 23 до 7 сати током љетног рачунања времена.
- (3) Изузетно од става (2) овог члана, за категорију потрошње домаћинства тарифни ставови за активну енергију примјењују се према добу дана, и то:
  - a) већи дневни тарифни ставови (ВТ) од 7 до 13 сати и од 16 до 22 сата током зимског рачунања времена, односно од 8 до 14 сати и од 17 до 23 сата током љетног рачунања времена,
  - b) мањи дневни тарифни ставови (МТ) од 13 до 16 сати и од 22 до 7 сати током зимског рачунања времена, односно од 14 до 17 сати и од 23 до 8 сати током љетног рачунања времена, те недјељом.

Члан 6.

(Обавеза објаве тарифних ставова)

Јавно предузеће за комуналне дјелатности “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко, дужно је на одговарајући начин објавити тарифне ставове и релевантне одредбе ове одлуке, те их учинити доступним свим купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 7.

(Завршне одредбе)

- (1) Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од 1. јануара 2018. године.
- (2) Диспозитив одлуке објављује се у “Службеном гласнику БиХ” и службеном гласилу Брчко Дистрикта БиХ.

Образложење

У складу са Одлуком о оснивању јавног предузећа “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко (“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 20/07, 21/07, 24/08 и 33/09), “Комунално Брчко” д.о.о., Брчко (у даљњем тексту: Компанија) дужно је омогућити дистрибуцију електричне енергије, те вршити снабдијевање корисника система и купаца електричном енергијом на свом подручју дјеловања.

У складу са чланом 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11 – у даљњем тексту: Закон о преносу) и чланом 107а. Закона о електричној енергији

(“Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ”, бр. 36/04, 28/07, 61/10 и 4/13) за обављање ових активности Компанија је била дужна прибавити лиценцу Државне регулаторне комисије за електричну енергију (у даљњем тексту: ДЕРК), а према условима, критеријумима и процедурама које одреди ДЕРК.

Компанија је власник лиценце за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ, регистарски број: 05-28-12-413-28/12 издате одлуком ДЕРК-а (“Службени гласник БиХ”, број 5/13) и лиценце за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом на територији Босне и Херцеговине, регистарски број 05-28-12-223-16/17 издате одлуком ДЕРК-а (“Службени гласник БиХ”, број 75/17).

Тарифе за услуге производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом у Брчко Дистрикту БиХ, у складу са напријед поменутиим законима регулише и одобрава ДЕРК.

Комунално Брчко је 27. септембра 2017. године дописом број: 04-28-5-310-1/17, упутило ДЕРК-у Захтјев за одређивање тарифа за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифа за снабдијевање у оквиру јавне услуге.

Почетак тарифног поступка је услиједио доношењем Закључка ДЕРК-а о покретању поступка за одређивање тарифних ставова за услуге дистрибуције електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање у оквиру универзалне услуге број: 04-28-5-310-3/17 од 11. октобра 2017. године.

Тарифни поступак је спроведен у складу са правилима ДЕРК-а. Обавијест о покретању поступка и саопштење за јавност су издати 12. октобра 2017. године. У поступку није било субјеката заинтересованих за добијање статуса умјешача. Припремна расправа одржана је 8. новембра 2017. године у Тузли, а формална јавна расправа 15. новембра 2017. године у Брчком. Извјештај водитеља поступка достављен је подносиоцу захтјева за одређивање тарифа 5. децембра 2017. године. Комунално Брчко упутило је своје коментаре на извјештај водитеља поступка 12. децембра 2017. године.

Разматрање захтјева за тарифе кроз поступак одобравања тарифа у највећој могућој мјери мора испоштовати основна начела која прописују да ће тарифе бити праведне и разумне, равноправне, засноване на објективним критеријима и оправданим трошковима и одређене на транспарентан начин.

Подаци Компаније за дјелатност снабдијевања електричном енергијом наводе планиране трошкове и расходе за 2018. годину и остварење за период 2014 – 2017. година (табела 1).

Табела 1.

Трошкови и расходи (КМ)	2014.	2015.	2016. Одобрено	2017. Процјена	2018. План	2018. Одобрено
Материјални трошкови	320.000	508.250	248.500	248.500	250.000	248.500
Трошкови услуга	178.500	389.592	150.100	150.100	150.000	150.100
Трошкови радне снаге	1.555.328	2.440.607	1.350.600	1.350.600	1.620.000	1.350.600
Амортизација	170.000	334.358	150.000	150.000	150.700	150.000
Нематеријални трошкови	165.000	240.188	100.000	100.000	120.000	100.000
Остали расходи	190.000	119.543	120.000	120.000	146.000	30.000
Трошкови камата	120.000	185.349	30.000	30.000	50.000	30.000
Регулаторна накнада			26.000	26.000	26.000	26.000
Укупно	2.698.828	4.217.887	2.175.200	2.175.200	2.512.700	2.085.200

У табели 2. приказани су процијењени број купаца и потрошња електричне енергије по категоријама у 2018. години.

Табела 2.

Категорија потрошње	Број купаца	%	Потрошња (kWh)	%
35 kV	1	0,003	9.904.568	3,88
10 kV	44	0,124	37.066.504	14,51
0,4 kV – остала потрошња	3.759	10,611	54.654.122	21,40
0,4 kV – домаћинства	31.189	88,045	143.207.067	56,07
0,4 kV – јавна расвјета	431	1,217	10.559.781	4,13
Укупно	35.424	100,000	255.392.042	100,00

Купци из категорија потрошње домаћинства и остала потрошња (купци који имају право на снабдијевање у оквиру универзалне услуге) у укупном броју купаца електричне енергије на подручју Брчко Дистрикта БиХ имају учешће од 98,66 %.

Како је трошак снабдијевања директно зависан од броја купаца електричне енергије, јер се односи на послове фактурисања, обрачуна, припреме и издавања рачуна купцима, наплате рачуна и остало, очигледно је да се највећи дио овог трошка односи на купце из наведене двије категорије.

Компанија је затражила повећање трошка снабдијевања у 2018. години за 15,5 % у односу на претходни период. Међутим, с обзиром да је просјечан број купаца електричне енергије у Брчко Дистрикту приближно константан у дужем временском периоду, Комисија је прихватила аргументацију водитеља поступка о одређивању износа појединих трошкова датих у табели 1, те одобрава 2.085.200 КМ за дјелатност снабдијевања у оквиру универзалне услуге, односно тарифни елемент накнада по мјерном мјесту купца у износу од 5,15 КМ по купцу/мјесечно.

Планирана количина електричне енергије за испоруку купцима у оквиру категорије домаћинства за 2018. годину износи 143,8 GWh, а код категорије остала потрошња 54,65 GWh. Узимајући у обзир аранжмане за набавку енергије у претходном периоду као и повећање набавне цијене у 2017. години, што је имало неповољан утицај на пословање Компаније, Комисија за 2018. годину одобрава набавну цијену од 9,00 фенинга/kWh, што је 12 % више од претходно одобрене (8,025 фенинга/kWh). Овако пројектована набавна цијена омогућава разуман баланс између трошкова набавке електричне енергије те крајње цијене за купце у оквиру универзалне услуге. Надаље, рачунајући да пренесени трошкови износе 1,217 фенинга/kWh (просјечна преносна мрежарина за конзум Брчко Дистрикта 0,839 фенинга/kWh, тарифа за рад НОС-а 0,0592 фенинга/kWh, тарифа за системску услугу 0,3187 фенинга/kWh), а који су као такви разматрани у оквиру одређивања тарифа за дистрибуцију електричне енергије, долази се до износа од 7,783 фенинга/kWh као калкулативне цијене за обрачун трошкова набавке електричне енергије. У складу са наведеним, трошкови набавке енергије за снабдијевање купаца који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге износе 15.166.357 КМ, од тога 11.145.806 КМ за купце у категорији домаћинства и 4.020.551 КМ за купце у категорији остала потрошња.

У складу са Методологијом за одређивање тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге у Брчко Дистрикту БиХ, обавеза ДЕРК-а је да постепено елиминира унакрсно субвенционисање између категорија остала потрошња и домаћинства, које је наслијеђено из ранијег периода. Дјелујући у том смислу ДЕРК је у оквиру претходних тарифних поступака значајно смањено унакрсне субвенције између

ове двије категорије потрошње. Уважавајући износ одобреног трошка за снабдијевање у оквиру универзалне услуге, као и избјегавање скоковите промјене тарифа у складу са најбољом међународном регулаторном праксом, ради ограничавања значајног повећања трошкова за електричну енергију код купаца из категорије домаћинства, Комисија се одлучила за задржавање достигнутог нивоа унакрсних субвенција. На овај начин се дио трошкова набавке за категорију потрошње домаћинства у износу од 673.000 КМ алоцира на купце у категорији остала потрошња, те се просјечна продајна цијена за снабдијевање купаца у категорији остала потрошња повећава за 3,0 %, а просјечна продајна цијена за купце у категорији потрошње домаћинства повећава за 7,6 % у односу на досадашњу.

Као и у претходном тарифном поступку уочава се износ од 3 GWh електричне енергије која има третман 'властите потрошње', коју Компанија користи за потребе енергетског напајања у водоводној дјелатности, те за гријање и потрошњу у својим објектима. Ова енергија није валоризована у финансијском смислу, те континуирано угрожава пословање електродистрибутивне дјелатности и дјелатности снабдјевања у оквиру универзалне услуге. На овај начин се врши директно субвенционисање водоводне на рачун електроенергетских дјелатности, што са аспекта регулаторне праксе није прихватљиво.

Такође, кроз дужи временски период уочава се нетранспарентна алокација трошкова радне снаге коју чине упослени у РЈ Администрација, а који су ангажовани на пословима дистрибуције и снабдјевања електричне енергије. Јасном и оптималном алокацијом упослених, Компанија може значајно утицати на трошкове радне снаге који чине више од 50 % укупних оперативних трошкова, те побољшати перформансе пословања.

Уважавајући значај континуираног снабдијевања електричном енергијом свих купаца у Брчко Дистрикту БиХ, нужна је активна улога надлежних институција Брчко Дистрикта БиХ кроз посебне програме заштите угрожених категорија купаца.

Према мишљењу Комисије, предложени тарифни ставови пружају реалну основу Компанији да за дјелатност снабдијевања купаца електричне енергије у оквиру универзалне услуге оствари потребан приход који омогућава несметано функционисање.

На основу напријед изнијетих ставова Комисије, у оквирима њених дискреционих права да потврди репрезентативност и оправданост свих поднијетих података и тврдњи, да процјењује степен вјероватноће остварења свих прогнозираних трошкова и расхода и да одобрава тарифе уважавајући и конкретне околности у периоду подношења захтјева за одобрење тарифа све до објективизације услова за њихово прецизније одређивање, те користећи проширена овлашћења утврђена Законом о преносу и да уређује и питања регулисања дистрибуције електричне енергије купцима на подручју Брчко Дистрикта БиХ, Комисија доноси одлуку као у диспозитиву.

ДЕРК ће континуирано пратити ефекте примјене усвојених тарифа задржавајући право подешавања тарифних ставова када оцијени да је то потребно.

У складу са чланом 9.2 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини, против ове одлуке може се покренути поступак пред Судом Босне и Херцеговине подношењем тужбе у року од 60 дана од дана пријема ове одлуке.

Број: 04-28-5-310-21/17
27. децембра 2017. године
Тузла

Предсједавајући Комисије
Никола Пејић